

Tworząc propozycję kanonu nie da się uciec od subiektywnej oceny postaci czy wydarzeń. Dlatego tworząc tę listę wyszedłem od tego, co wydało mi się najważniejsze, całkiem naturalnie przyjmując lokalną, warmińską optykę. Jak drugi etap selekcji przyjąłem kryterium reprezentatywności, tak, by proponowana przeze mnie lista mogła być przyswojona i zaakceptowana przez mieszkańców wywodzących się spoza dawnych ziem pruskich. Odrzuciłem wydarzenia o charakterze globalnym, jak np. budowa sieci linii kolejowych w Prusach Wschodnich, która tak wpłynęła na rozwój regionu. Uczyniłem tak dlatego, że w II połowa XIX w. to rozwój kolei na całym świecie, a nie wydarzenie charakterystyczne dla Warmii czy Mazur. Jako, że ma być to kanon kulturowy zaproponowałem, jako miejsce wyjątkowe, kamienną półrotundę w Olecku. W mojej opinii jest ona egzemplifikacją tego, co obecne w całym krajobrazie kulturowym Warmii i Mazur tj. pomników i tablic pamiątkowych poświęconych żołnierzom poległym na frontach I wojny światowej. Myśląc o literaturze starałem się wybrać zarówno coś dla czytelnika najmłodszego, jak i dojrzałego o wyrobionych gustach. Z kolei rozpatrując, które osobowości w dziejach wydają się najważniejsze zdecydowałem przypomnieć Henryka Panasa – literata, który jako jedyny po II wojnie światowej pisarz tworzący na Warmii i Mazurach tłumaczony był na języki obce, w tym nawet japoński.

Osobowości:

- Mikołaj Kopernik;
- Johann Gottfried Herder;
- Herkus Monte;
- Erich Mendelsohn;
- Ignacy Krasicki;
- Wojciech Kętrzyński;
- Karol Małek;
- Henryk Panas.

Dzieła:

- „De Revolutionibus” M. Kopernika;
- „Dzieci Jerominów” E. Wiecherta;
- „Wilki” H. H. Kirsta;
- „Muzeum ziemi ojczyściej” S. Lenza;
- „Jak powstały źródła Łyny” M. Zientary-Malewskiej;
- „Dominium warmińskie 1243-1772” A. Szorca;
- „Historia Mazur. Przyczynek do dziejów krainy i kultury pruskiej” M. Toeppena;

Miejsca:

- Pozostałości wsi Małga;
- Reszel – średniowieczny układ urbanistyczny;

- Zamek biskupów warmińskich w Lidzbarku Warmińskim;
- Wzgórze katedralne we Fromborku;
- Twierdza Boyen w Giżycku;
- Pomnik Wyzwolenia Ziemi Warmińsko-Mazurskiej w Olsztynie;
- Półrotunda kamienna z 1927 r. w Olecku;

Wydarzenia:

- Powstanie dominium warmińskiego – 1243 r.;
- II powstanie pruskie 1260-1274;
- II pokój toruński 1466 r. i przyłączenie Warmii do Rzeczypospolitej;
- Sekularyzacja Zakonu Krzyżackiego – 1525 r.
- I rozbiór Polski i włączenie Warmii do państwa pruskiego – 1772 r.;
- Podział Prus Wschodnich w 1945 r.;
- Utworzenie Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego – 1999 r.